

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

~~XXXXXXXXXX~~

~~XXXXXXXXXX~~

Egz. Nr 3

WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI I TAKTYKI
DZIAŁANIA ODDZIAŁU WYDZIELONEGO
(wykład)

~~40703~~

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Zbiórów Specjalnych
Nr ewid. ....

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

~~SECRET~~

~~SECRET~~

Egz. Nr 3

**WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI I TAKTYKI
DZIAŁANIA ODDZIAŁU WYDZIELONEGO
(wykład)**

40703

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. ....

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im.gen.broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 roku
art. 86 ust. 2 (Dz.U. Nr 11 poz. 95)
.....
podpis

JAWNE

Egz.Nr. 3

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

gen.bryg.Marian WASILEWSKI

Dnia " " 1975r.

WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI I TAKTYKI DZIAŁANIA
ODDZIAŁU WYDZIELONEGO

/wykład/

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych

Nr ew.

40703

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1975r.

TREŚĆ

WSTĘP

1. Określenie pojęcia oddziału wydzielonego i warunki jego wysłania.
2. Rola i zadania oddziału wydzielonego:
  - a/ rola oddziału wydzielonego;
  - b/ zadania oddziału wydzielonego.
3. Skład i ugrupowania oddziału wydzielonego:
  - a/ skład oddziału wydzielonego;
  - b/ ugrupowanie oddziału wydzielonego.
4. Właściwości organizacji działań batalionu, pułku jako oddziału wydzielonego:
  - a/ wypracowanie decyzji, postawienie zadań i organizacja współdziałania;
  - b/ Organizacja dowodzenia.
5. Właściwości prowadzenia działań przez ~~desant~~ wydzielony.

WSTĘP

Na współczesnym polu walki wynika konieczność ciągłego oddziaływania na dużą odległość ugrupowania nieprzyjaciela. Największe możliwości w tym zakresie posiada broń raketowo-jądrowa, lotnictwo i desanty. W stosunku do potrzeb jest to jednak w wielu wypadkach nie wystarczające. Dlatego też w natarciu będziemy dążyć - nawet niedużymi siłami pododdziałów, oddziałów i związków taktycznych - do wdzierania się na poszczególne kierunkach jak najdalej w głąb obrony nieprzyjaciela w celu wyjścia na jego tyły, uchwycenia ważnych obiektów lub węzłów komunikacyjnych zwiększając w ten sposób oddziaływanie na ugrupowanie nieprzyjaciela co umożliwi pomyślne rozwinięcie natarcia. W obronie natomiast pododdziały te - działając na przedpolu i prowadząc walkę w pasie przestawiania - mają zapewnić siłom głównym sprawną organizację obrony - do czasu podejścia nieprzyjaciela.

Działając w oderwaniu od sił głównych, często w ugrupowaniu nieprzyjaciela dzięki ruchliwości i manewrowości, będą one stosunkowo mało narażone na oddziaływanie środków masowego rażenia. Stwarza to sprzyjające warunki do organizacji i działania oddziałów wydzielonych.

1. OKREŚLENIE POJĘCIA ODDZIAŁU WYDZIELONEGO I WARUNKI JEGO

WYŚLANIA.

Istnieją różne określenia oddziału wydzielonego. Między innymi Mała Encyklopedia Wojskowa określa że:

"Oddział wydzielony /OW/ jest to jednostka wykonująca określone zadanie bojowe, w znacznym oddaleniu od rejonu /obszaru, kierunku/ działania sił" głównych ale na ich korzyść.

W oparciu o doświadczenia w tym również z wojskami przyjmuje się, że:

"Oddział wydzielony /OW/ jest to najczęściej celowo, ale doraźnie, wydzielona i odpowiednio przygotowana część sił i środków, oddziałów lub związków taktycznych, przeznaczona do wykonywania samodzielnych zadań bojowych w znacznym oddaleniu od rejonu /obszaru, kierunku/ działania sił głównych ale na ich korzyść"

Warunki na ewentualnym polu walki stwarzają przesłanki do szerokiego działania oddziałów wydzielonych organizowanych przez związki taktyczne, które powinny prowadzić natarcie

w jak najszybszym tempie. Wynika to z konieczności jak najszybszego wykonania zadań, a współczesna struktura organizacyjna i możliwości bojowe wojsk umożliwiają osiągnięcie tego celu.

Nie oznacza to jednak, że na całej szerokości danego kierunku, natarcie będzie się rozwijać równomiernie. Pododdziały, oddziały i związki taktyczne działające na kierunku zmasowanych i najskuteczniej wykonanych uderzeń broni masowego rażenia, gdzie opór i zakres przeciwdziałania przeciwnika będzie najmniejszy i nie powstanie ciągła strata zniszczeń, będą mogły działać w szybszym tempie niż pozostałe siły.

Różnice w tempie działania zależą również od większej odporności określonych oddziałów czy związków taktycznych na uderzenia jądrowe, zdolności poruszania się po bezdrożach, pokonywanie stref skażeń, przeszkód wodnych, jak również niedogodnych warunków terenowych.

W czasie II wojny światowej pododdziały czy oddziały, które wyznaczono do działań jako oddziały wydzielone przydzielono do nich samochody i czołgi kosztów innych oddziałów a tym samym zapewniono im warunki szybkiego działania na polu walki. To było konieczne ponieważ wielkość oddziałów czy związków taktycznych to były jednostki piesze.

Dzisiaj każdy bp, ps /poz/ jest wszechstronnie wyposażony w to co mu potrzebne jest do ruchu i walki, więc trudno przewidzieć możliwości oderwania się dla któregoś z walczących oddziałów.

Dlatego też warunki organizacji oddziałów wydzielonych i czas ich wprowadzenia do walki może być różny.

Najdogodniejsze właściwości do działania oddziałów wydzielonych powstaną wówczas gdy.:

- nieprzyjaciel na określonych kierunkach zostanie obozwładniony /najczęściej środkami wyższego przełożonego/ do tego stopnia, że nie będzie on mógł stoczyć skutecznego operu;
- na kierunku działania oddziału wydzielonego zostały zużyte względnie zaangażowane w walce na innych kierunkach odwody nieprzyjaciela;
- w ugrupowaniu nieprzyjaciela istnieją luki i przerwy oraz otwarte skrzydła;
- system obrony nieprzyjaciela został naruszony uderzeniami środków ogniowych, a zwłaszcza broni jądrowej.

Oddział wydzielony może być wysłany w czasie prowadzenia działań obronnych i zaczepnych - w toku przełamania - pościgu a niekiedy i przed nawiązaniem boju spotkaniowego:

W obronie może być wysłany do działania w pasie przesłaniania gdy obrona organizowana jest bez styczności z nieprzyjacielem.

W toku p r z e ł a m a n i a może być wysłany:

- przy silnym obozwładnieniu całego pasa obrony nieprzyjaciela, kiedy siły pierwszego rzutu dywizji rozbiły pododdziały przeciwnika w czołowych punktach oporu;
- przy silnym obozwładnieniu drugiej i trzeciej pozycji głównego pasa obrony może być wysłany po przełamaniu pierwszej a niekiedy drugiej pozycji obrony nieprzyjaciela;

- w wypadku gdy obezwładnienie głównego pasa obrony przeciw-
nika nie zostało ostatecznie silnie obezwładnione, względnie
oddział wydzielony wysyła się po jego przełamaniu.

W większości wypadków oddział wydzielony wysyła się w
toku dołamania lub po przełamaniu głównego pasa obrony.

Na kierunku wprowadzenia oddziału wydzielonego powinien
być przełamany opór nieprzyjaciela i obezwładnione, względnie
wykorzystane na innych kierunkach jego odwoły. Wówczas będzie
on miał możliwości - maksymalnie wykorzystać rezerwy bez-
władniczo bronią masowego rażenia, artylerią i lotnictwem,
właściwość terenu, luki w ugrupowaniu nieprzyjaciela oraz
zyska duże prawdopodobieństwo uniknięcia starć z siłami i
nieprzyjaciela, które mogłyby zahamować tempo jego działań.
W przypadkach szczególnych oddział wydzielony może częścią
sił wziąć udział w dołamaniu oporu nieprzyjaciela z podod-
ziałami będącymi w styczności z nieprzyjacielem zapewniając
warunki do działań dla sił głównych.

W toku prowadzenia natarcia jeśli są tylko warunki przej-
ścia do pościgu równoległego dowódca oddziału czy
związku taktycznego w kolumny i organizuje pościg. W tym
samym czasie wysyła się oddział wydzielony, który nie
wiąże się walką z wycofującymi się kolumnami nierzakowymi
nieprzyjaciela szybko przechodzi do wyznaczonego obiektu
i samodzielnie lub we współdziałaniu z taktycznym desantem
powietrznym opanowuje go nie-dopuszczając do dalszego wyco-
fania się nieprzyjaciela i organizacji obrony na kolejnych
rubieżach.

W boju spotkaniowym oddział wydzielony wysyła się z reguły przed jego rozpoczęciem do uchwycenia dogodnych rubieży w celu rozwinięcia sił głównych.

W niektórych wypadkach oddział wydzielony wysyła się dla odcięcia lub wzbronienia podejścia kolejnych sił nieprzyjaciela na kierunku nawiązania boju spotkaniowego.

2. ROLA I ZADANIA ODDZIAŁU WYDZIELONEGO W NATARCIU.

a/ Rola oddziału wydzielonego w natarciu.

Wydawać by się mogło, że masowe wprowadzenie do wojsk nowoczesnej techniki pomniejszy rolę oddziałów wydzielonych na przyszłym polu walki. Jednak taki nie jest: Ciągłe udoskonalenie środków ruchu i walki jakie wprowadza się do wojsk wskazuje na jeszcze bardziej manewrowy charakter pola walki, wobec czego wzrosnie rola i znaczenie oddziałów wydzielonych.

Rola oddziału wydzielonego polegać będzie na dążeniu do objęcia punktów obrony nieprzyjaciela, wyjściu na jego tyły, opanowaniu ważnych obiektów i utrzymaniu ich do czasu podejścia sił głównych własnych wojsk.

Dla spełnienia powyższej roli pułk wyznaczony do działania jako oddział wydzielony otrzymuje z reguły jednostopniowe zadanie które może polegać na: opanowaniu ważnych taktycznie obiektów, rejonów lub rubieży i utrzymaniu ich do czasu podejścia sił głównych.

Kiedy i z jakich sił może być organizowany oddział wydzielony.

Szybko zmieniająca się sytuacja na polu walki sugeruje organizowanie oddziałów wydzielonych w toku prowadzenia natarcia. Wynika to, że wojska posiadają jednolity zdolność manewrową ich możliwości odierwania się zależne są nie tylko od sprzętu, a od sytuacji bojowej, jaka wyniknie na polu walki. Może zaistnieć taka sytuacja, że inne nie planowane do działania siły jako oddział wydzielony uzyskają na swoich kierunkach powodzenia i mieć będą należyte warunki do działania jako oddziały wydzielone.

Organizowanie oddziału wydzielonego w toku natarcia charakteryzuje:

- ograniczona ilość czasu na organizację oddziału wydzielonego;
- nie pełne zaopatrzenie;
- trudność dodatkowego wzmacnienia;
- przekazywanie zadań w formie skrótowej;
- ograniczona ilość czasu na studiowanie z mapy terenu i oceny możliwości na kierunku przyszłego działania oddziału wydzielonego.

Organizowanie oddziału wydzielonego w okresie przygotowawczym do natarcia charakteryzuje się:

- możliwością dokładnego sprecyzowania zadań;
- dostateczna ilość czasu na organizację oddziału wydzielonego oraz na wypracowanie decyzji;

- lepsze warunki osiągnięcia gotowości do działań oddziału wydzielonego zgodnie z zawieszonym otrzymanym zadaniem;
- pełne materiałowo - techniczne zaopatrzenie oddziału wydzielonego;

Organizowanie oddziału wydzielonego w toku prowadzenia działań należy uważać za zjawisko typowe, które jest konsekwencją występujących w walce niesamierzonych przy organizacji natarcia zmian, a spowodowanych szybko zmieniającą się sytuacją.

b/ Zadanie oddziału wydzielonego.

Zadanie oddziału wydzielonego zależnie od sytuacji bojowej - mogą być różne.

Do najbardziej typowych należą:

W n a r z u:

- zabezpieczenie naszerujących wojsk przed działaniem nacię-
nym nieprzyjaciela;
- opanowanie rejonów lub rubieży dogodnych do rozwinięcia
sił głównych;
- opanowanie cieśnin, przesmyków lub węzłów dróg i zapewnie-
nie płynnego pokonania ich przez siły główne.

W n a t a r c i u.

- opanowanie ważkich taktycznie obiektów, rejonów lub rubieży
i utrzymanie ich do czasu podejścia sił głównych.

/Na przykład: węzłów dróg, cieśnin, dominujących wzgórek,
miejscowości, stacji kolejowych i inne/:

- uchwycenie przejść w pasie min jądrowych nieprzyjaciela;

- opanowanie środków przenoszenia broni masowego rażenia lub środków i magazynów w których jest ona przechowywana;
- wychodzenie na tyły nieprzyjaciela wspólnie z desantem /śmigłowiecowym/ lub samodzielnie, dezorganizowanie jego systemu dowodzenia i zaopatrzenia;
- opanowanie lotniska nieprzyjaciela, dla potrzeb eskadry własnego lotnictwa do nacierających wojsk;
- opanowanie ważnych obiektów na wybrzeżu morskim /bazy porty, bazy morskie/;
- opanowanie i utrzymanie przyczółków na przeciwnym brzegu rzek, mostów i materiałów przygotowanych do ich budowy do czasu podejścia wojsk własnych, a także zapewnienie wojskom inżynierskim warunków umożliwiających budowę przepraw promowych i mostowych.

Niezależnie od wyżej wymienionych zadań oddział wydzielony może być wysłany dla połączenia się z desantem powietrznym wysadzonym na kierunku jego działania.

Ponadto oddział wydzielony będzie prowadził rozpoznanie ugrupowania nieprzyjaciela i składu jego sił, dezorganizację prac jego tyłów, utrudniać manewr odwodni, niszczyć środki napadu jądrowego, stanowiska dowodzenia co w poważnym stopniu pomoże siłom głównym w wykonaniu zadania.

Działania omówione wyżej mogą być powiązane z działaniem: grup dywersyjnych, desantów powietrznych i morskich oraz partyzantów.

Odległość na jaką może się odrywać oddział wydzielony od sił głównych zależy od jego siły ogniowej, zadania dywizji, użycia broni jądrowej, lotnictwa i innych środków rażenia obrony nieprzyjaciela, charakteru jego działania oraz od innych warunków i sytuacji. Jak wskazują doświadczenia z ćwiczeń z wojskami i ćwiczeń w Akademii pułk wyznaczony do działań jako oddział wydzielony może się odrywać na odległość, którą siły główne dywizji mogą pokonać w ciągu dwóch - trzech godzin. Odległość taka zapewnia mu wykonanie zadania oraz utrzymanie na czas pomocy od sił głównych dywizji.

*75
brak*

Mając na uwadze powyższą zasadę można przyjąć, że w czasie przełamania najczęściej pułk działający jako oddział wydzielony może odrywać się od walczących wojsk na odległość 15- 20 km. Po przełamaniu głównego oporu nieprzyjaciela, kiedy siły główne przechodzą do pościgu oddział wydzielony może się odrywać od tych wojsk na odległość 30 - 50 km.

3. SKŁAD I UGRUPOWANIE ODDZIAŁU WYDZIELONEGO.

a/ Skład oddziału wydzielonego.

Określając skład oddziału wydzielonego dowódca oddziału czy ZT będzie brał pod uwagę siły i środki nieprzyjaciela z jakimi może się on spotkać w czasie wykonywania swego

*6-8 K/h₂ 520
20.40 42-16
50:12 2.5
40:12 30:12
15 40
2 40.8*

zadania oraz potrzebną ilość sił do utrzymania lub zniszczenia nakazanego zadaniem obiektu.

Pułk jako oddział wydzielony powinien być zdolny do rozbicia sił nieprzyjaciela zaangażowanych bezpośrednio do utrzymania obiektu, zorganizowania skutecznej obrony określonej z zachowaniem silnego odwodu, który mógłby się przeciwstawić kontratakującym siłom nieprzyjaciela do czasu podejścia sił głównych.

Pułk zmocenzonowany w natarciu może wysłać jeden oddział wydzielony w składzie wzmocnionego batalionu, a w wyjątkowych wypadkach wzmocnionej kompanii, pułk czołgów do dwóch kompanii czołgów.

Dywizja w działaniach zaczepnych może wysłać jeden-dwa oddziały wydzielone. Mogą one być w składzie wzmocnionego pułku lub batalionu.

W działaniach obronnych dywizji do działań w pasie przełamania wyznacza się 1 - 3 oddziały wydzielone w sile batalionu, lub wzmocnionej kompanii każdy.

Oddziały wydzielone w składzie wzmocnionej kompanii wysyła się zazwyczaj na kierunkach drugorzędnych. Z oddziałami wydzielonymi ściśle współdziałają organa rozpoznawcze dywizji i pułków pierwszorządowych zbierając dane o sile i środkach oraz kierunkach działania nieprzyjaciela.

Pułk zmocenzonowany wyznaczony do działań jako oddział wydzielony może otrzymać: dywizjon artylerii rakietowej lub haubicznej; jedną - dwie baterie artylerii przeciwlotniczej; w wypadku forsowania przeszkód wodnych -

przeprawowo-desantową, kompanię saperów, 1/2 PP-64 lub pluton samobieżnych promów gasienicowych. Ponadto pułk wyznaczony do działania jako oddział wydzielony może być wsparty eskadrą LMB i LMSz oraz ogniem artylerii dywizji w jej zasięgu.

W wypadku gdy na rubieży przeszkody wodnej wysadza się desant powietrzny lub gdy istnieją na rzece brody, lub gdy jest możliwość przeprawy czołgów pod wodą jako oddział wydzielony na głównym kierunku działania można wyznaczać pułk czołgów wzmocniony również artylerią i pododdziałami inżynieryjnymi wraz ze środkami przeprawowymi.

Batalion piechoty 1 - 2 kompanii czołgów dywizjon artylerii haubicznej, baterie artylerii przeciwlotniczej, pluton saperów 1 3-6 GSP.

Kompanie piechoty 1 - 2 plutony czołgów, plutonem moździerzy 82 mm, jedną drużyną rozpoznania skażeń 1-2 drużyny saperów.

Kompanie czołgów 1-2 plutony piechoty drużyną rozpoznania skażeń 1-2 drużyny saperów.

b/ Ugrupowanie oddziału wydzielonego.

Ugrupowanie bojowe pułku działającego jako oddział wydzielony zależy od zadania bojowego, miejsca pułku w ugrupowaniu bojowym dywizji sytuacji taktycznej w momencie jego wejścia do walki. x/

x/ Patrz zał. nr 2 i 3.

Powinno ono zapewnić możliwość: wprowadzenia zasadniczych sił pułku na kierunku jego przyszłego działania przy jednoczesnej konieczności likwidowania sił nieprzyjaciela gdy pułk przechodzi do działań jako oddział wydzielony z pierwszego rzutu dywizji; rozbicia pozostałości sił nieprzyjaciela na kierunku wejścia do walki - gdy pułk przechodzi do działania jako oddział wydzielony z drugiego rzutu dywizji; rozbicia nieprzyjaciela na podejściach do planowanego obiektu; wykonania uderzenia - siłami głównymi - w celu zniszczenia zgrupowania nieprzyjaciela broniącego obiekt /rejon/ - opanowania tego obiektu /rejonu/ i utrzymanie go do podejścia sił głównych dywizji; wykonanie uderzenia na pojedyncze obiekty nieprzyjaciela /baterie startowe, SD, tyły itp./ w celu ich zniszczenia. Należy więc przyjąć, że pułk przechodzący do działań jako oddział wydzielony ugrupowanie bojowe będzie przyjmował w czasie prowadzenia natarcia - jeśli jest w pierwszym rzucie oraz przed wejściem do walki gdy jest w drugim rzucie. W pierwszym, jak i drugim wypadku ugrupowanie bojowe pułku działającego jako oddział wydzielony powinno się składać z następujących elementów:

rozpoznanie, w tym:

- SPB w sile kompanii rozpoznawczej, której głównym zadaniem jest rozpoznanie nieprzyjaciela na kierunku głównym działania oddziału wydzielonego; PB - bocznych /lewego, prawego/ wysyłanych ze składu ubezpieczeń bocznych w sile do drużyny piechoty.

Ubezpieczenia:

- w skład którego wchodzi: ubezpieczenia czołowe, boczne, tylne i bezpośrednie.

czołowe: awangarda i szpica w sile batalionu piechoty natomiast w poz. szpica w sile wzmocnionej kcz i plp wzmocniona pułkową baterią haubic.

Awangarda przesuwa się od czoła sił głównych w odległości 10 - 12 km z zadaniem: ubezpieczenia i zabezpieczenia rozwinięcia się sił głównych oddziału wydzielonego w celu opanowania nakazanego rejonu /obiektu, rubieży/. Z chwilą wejścia sił głównych do walki, awangarda działa wtedy w składzie sił głównych oddziału wydzielonego. W wypadku zaangażowania awangardy do odparcia uderzenia nieprzyjaciela, ze składu sił głównych oddziału wydzielonego wysyła się pododdział do działania jako awangarda, a siły działające dotychczas jako awangarda po odparciu uderzenia nieprzyjaciela przechodzą w ogon kolumny i mogą stanowić odwód dowódcy pułku

Ubezpieczenie boczne /lewe, prawo/ wysyła się ze składu sił głównych oddziału wydzielonego w sile do plp z zadaniem prowadzenia rozpoznania i ubezpieczenia na skrzydłach kolumny. Ubezpieczenie boczne może być stałe lub okresowe.

W zależności od zaistniałej sytuacji siły główne oddziału wydzielonego mogą być użyte do walki w całości - przede wszystkim w walce o opanowanie nakazanego obiektu lub rzutami w wypadku konieczności zniszczenia sił i środków w pojedynkowych obiektach. Do tego rodzaju zadań celowe jest wyznaczyć kcz z bok, lub bez w całości.

Oddział oddziału wydzielonego stanowi z reguły bps /bez kp/, którego zadaniem jest potęgowanie natarcia w walce o opanowanie nakazanego rejonu /obiektu/, lub odpieranie uderzeń nieprzyjaciela wyprowadzanych w skrzydło ugrupowania oddziału wydzielonego.

OPpano w składzie bappano, najczęściej przesuwa się za awangardą pułku w gotowości do odparcia ataku czołgów nieprzyjaciela, lub zabezpieczenia rozwinięcia się wspólnie z awangardą - sił głównych oddziału wydzielonego.

OPpano może być również użyty do zabezpieczenia skrzydła oddziału wydzielonego.

OZR - najczęściej działa za szpicą awangardy, przygotowując drogi dla awangardy i sił głównych oddziału wydzielonego.

Oinż przesuwa się w przerwie taktycznej za OPpano.

Bateria artylerii plot z zasady osłania SB i przesuwa się w składzie sił głównych.

Tyły pułku należy rozdzielać częściami do poszczególnych elementów ugrupowania bojowego, w celu zabezpieczenia tych elementów pod względem materiałowym i medycznym na całą głębokość działania oddziału wydzielonego. Pozostała część tyłów przesuwa się za drugim rzutem pułku. Szpic tylna w sile do kp przesuwa się za tyłami pułku w odległości 3-4 km z zadaniem ubezpieczenia kolumny pułku od tyłu.

Skład poszczególnych elementów ugrupowania bojowego oddziału wydzielonego przede wszystkim pierwszego i drugiego rzutu może ulegać zmianie w zależności od sytuacji taktycznej, jaka wyniknie na jego kierunku działania.

Pułk przechodząc do działań jako oddział wydzielony będzie w pościgu i w działaniach w głębi ugrupowania nieprzyjaciela przyjmuje ugrupowanie marszowe, wydzielając więcej sił do elementów rozpoznania i ubezpieczenia. Uderzenie na określony zadaniem obiekt pułk realizować może w ugrupowaniu przedchojowym lub bojowym mając zaangażowane w walce część lub całość sił.

II. WŁAŚCIWOŚCI ORGANIZACJI DZIAŁAŃ PUŁKU /pz, poz/ JAKO ODDZIAŁU WYDZIELONEGO W NATARCIU.

1. Wypracowanie decyzji postawienie zadań i organizacja współdziałania.

Sposób i kolejność pracy dowódcy i sztabu pułku wyznaczonego do działania jako oddział wydzielony zależy będzie od tego czy oddział wydzielony organizowany jest w okresie przygotowawczym czy w toku działań bojowych.

Czas na organizację i prowadzenie działań we współczesnych warunkach będzie najczęściej bardzo krótki, stąd też może być różna metoda pracy dowódcy i sztabu. Dlatego też, aby podjąć stawianym wymaganiom dowódca i sztab powinien dążyć do stosowania równoległości organizacji działań na poszczególnych szczeblach dowodzenia poprzez natychmiastowe poinformowanie o przyszłym działaniu, postawieniu zadań z jednoczesnym wydaniem wytycznych do współdziałania oraz zabezpieczenia działań bojowych.

Decyzję do działania dowódca oddziału wydzielonego podejmuje w wyniku analizy zadania i oceny położenia bez możliwości prowadzenia rekonesansu. W czasie analizy zadania poza

zrozumieniem celu działania, swego miejsca i roli w zadaniu bojowym przełożonego powinien: ocenić czas i rubieżę na których może się spotkać z przeciwdziałaniem nieprzyjaciela oraz ustalić sposób wykonania zadania.

W ocenie położenia dowódcy oddziału wydzielonego powinien przeprowadzić ocenę możliwości sił własnych i przeciwnika oraz innych warunków mających wpływ na wykonanie zadania przy czym powinien zwrócić szczególną uwagę na nieprzyjaciela będącego w styczności z pododdziałami na kierunku wejścia do działań oraz jego możliwości przeciwdziałania w czasie podchodzenia i walki o opanowanie nakazanego zadaniem obiektu /rubieży/.

W ocenie sił własnych i sąsiadów dowódcy ocenia: zdolność bojową przydzielonych sił i środków ich dotychczasowe położenie i możliwość włączenia ich w grupowanie bojowe oddziału wydzielonego; wpływ uderzeń broni jądrowej oraz uderzenia lotnictwa na działanie oddziału wydzielonego; możliwość współdziałania z partyzantami, grupami dywersyjnymi, desantami powietrznymi oraz sąsiednimi oddziałami wydzielonymi /jeśli takie są organizowane/; czas i sposób podejścia sił głównych do rejonu działania oddziału wydzielonego oraz sposób połączenia się z nimi.

W ocenie terenu na podstawie mapy ustala: przypuszczalne rubieżę spotkania się z nieprzyjacielem oraz wpływ terenu na wykonanie zadania.

W wyniku analizy zadania i oceny położenia dowódca podejmuje decyzję z mapy. Treść decyzji, sposób jej wypracowania z zasady będzie podobny jak w warunkach innych działań bojowych. Zadania bojowe dla pododdziałów /z reguły/ będą stawiane z mapy.

Zagadnienia dotyczące współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych dowódca oddziału wydzielonego omawia w czasie stawiania zadań bojowych zwracając szczególną uwagę na: podejścia i przekroczenia lub wyprzedzenie pododdziałów będących w styczności z nieprzyjacielem; działanie oddziału wydzielonego podczas podejścia do obiektu; walka oddziału wydzielonego o opanowanie i utrzymanie obiektu.

Dalsza część pracy dowódcy oddziału wydzielonego nad organizacją i prowadzeniem działań sprowadzać się najczęściej będzie do zatwierdzenia decyzji podległych pododdziałów, kontrolowaniu realizacji nakazanych przedsięwzięć, uaktualnieniu zadań w zależności od potrzeb i zmieniającej się sytuacji.

2. Organizacja dowodzenia.

Dowodzenie pułkiem działającym jako oddział wydzielony w okresie marszu i walki realizowane będzie przede wszystkim z zasadniczego stanowiska dowodzenia /SD/. Jednak należy mieć na uwadze konieczność stworzenia możliwości dowodzenia dowódcy oddziału wydzielonego z punktu obserwacyjnego /PO/ głównie w czasie walki o opanowanie nakazanego obiektu.

Wyjazdy dowódcy na punkty obserwacyjne w kolejnych etapach działań oddziału wydzielonego są uzasadnione koniecznością bezpośredniej ingerencji dowódcy na przebieg działań w danym rejonie.

Stanowisko dowodzenia pułku w czasie marszu powinno przesuwać się na czele sił głównych, a w czasie walki o zdobycie obiektu i jego utrzymanie - między pierwszym a drugim rzutem lub odwodem. Celowym jest by dowódca do chwili wejścia oddziału wydzielonego do walki przebywał na stanowisku dowodzenia dowódcy dywizji, gdzie ma możliwość śledzenia rozwoju sytuacji i zmian zachodzących w ugrupowaniu przeciwnika. Podstawą systemu dowodzenia oddziału wydzielonego jest łączność radiowa.

Z uwagi na konieczność maskowania działań oddziału wydzielonego łączność radiowa powinna być wykorzystywana tylko do przekazywania krótkich zakodowanych sygnałów. Uzupelnieniem łączności radiowej stanowią ruchome środki łączności oraz osobista styczność dowódcy.

III. WŁAŚCIWOŚCI PROWADZENIA DZIAŁAŃ PRZEZ PUŁK JAKO ODDZIAŁ WYDZIELONY.

Oddział wydzielony na czas podejścia do nakazanego zadaniem rejonu /obektu/ najczęściej przesuwać się będzie po dwóch drogach.^{x/} Umożliwia to zwiększenie szybkości marszu, długość kolumn a co najważniejsze ułatwia wykonanie manewru oraz rozwinięcie wojsk do walki.

-----
^{x/} Patrz załącznik nr 3.

Pułk działający jako oddział wydzielony w czasie odrywania się od wojsk własnych i podczas działania w głębi ugrupowania przeciwnika powinien stosować szeroki manewr, obchodząc punkty oporu i jak najszybciej dążyć do wykonania zasadniczego zadania, jakim jest zdobycie i utrzymanie nakazanego obiektu /rejonu/ lub zniszczenia określonego celu.

Na rubieży wprowadzenia do walki sposób działania oddziału wydzielonego zależy między innymi od przeciwdziałania nieprzyjaciela. Gdy nieprzyjaciel na kierunku działania nie stawia oporu, oddział wydzielony przesuwa się w głąb ugrupowania nieprzyjaciela w ugrupowaniu marszowym. Szybko wyprzedza pododdziały pierwszego rzutu, które są w styczności z nieprzyjacielem i przenika w głąb jego ugrupowania. Jeśli nieprzyjaciel na rubieży wejścia do działań stawia opór, działanie oddziału wydzielonego poprzedza się uderzeniem pododdziałów będących w bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem oraz krótkim ogniowym przygotowaniem w celu przełamania tego oporu.

Sily główne w tym wypadku, przyjmują ugrupowanie przedbojowe, a następnie bojowe i atakują nieprzyjaciela z marszu. Po przełamaniu oporu, oddział wydzielony zwiija się w kolumny, przechodzi w ugrupowanie przedbojowe, następnie marszowe i wykonuje otrzymane zadanie.

Oddział wydzielony w czasie podchodzenia do obiektu /rubeży/, który ma opanować, unika wiązania się w przewlekłą walkę, a pod osłoną ubezpieczeń odrywa się od nieprzyjaciela, obchodzi go i jak najszybciej realizuje postawione zadanie.

Angażowanie się w przewlekłe walki, prowadzi do zahamowania tempa działań, zużycia sił a nawet może się przyczynić do nie wykonania zadania.

Niekiedy podczas podchodzenia do nakazanego obiektu, pułk działający jako oddział wydzielony nie uniknie walki z przeciwdziałającym nieprzyjacielem. W tym celu dowódca pułku część sił angażuje do odparcia nieprzyjaciela lub przełamania jego rubieży obronnej, pozostałymi /głównymi/ siłami dąży do wykonania zasadniczego zadania.

Może też zaistnieć sytuacja, że pułk działający jako oddział wydzielony dywizji może współdziałać z oddziałami wydzielonymi sąsiednich pułków tej dywizji wykonującymi podobne zadania np. uchwycenia przepraw na przeszkodzie wodnej.

Pułk działający jako oddział wydzielony w czasie walki o opanowanie nakazanego obiektu /rubieży rejonu/ uderza na wybranym kierunku, angażując w walce te siły, które są niezbędne do przełamania oporu nieprzyjaciela.^{x/}

Po opanowaniu nakazanego zadania rejonu lub obiektu nie tylko utrzymuje go, ale przede wszystkim zabezpiecza jego użyteczność. Naprzykład - jeżeli to jest lotnictwo wykonuje niezbędne prace w celu doprowadzenia go do użyteczności, jeżeli przeprawa przez przeszkodę wodną zapewnia jej wykorzystanie, jeżeli rubież do wprowadzenia nowych sił zabezpiecza utrzymanie dróg rozwinięcia i tp. Jednocześnie organizuje obronę okreśną do odparcia uderzenia nieprzyjaciela.

OPRACOWAŁ

płk dypl. Józef GLADYSZ

-----
x/ Patrz zał. nr 4.

Wydruk. w 5 egz.

Egz.Nr 1 - 5 Bibl.Szkol.

Wyk. płk Gładysz

Druk. K.T.

Nr kś.037/75/K-12

Ark.brudn.151/Pf58/75.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. 40703